

การรับรู้และความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ
องค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา

สังกัดเทศบาล จังหวัดพบูรี

วนุช แคนทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

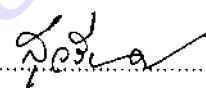
ปีการศึกษา 2549

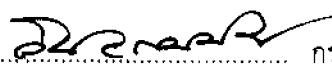
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพรัตนราชสุดา อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การรับรู้และความคาดหวังใน การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี เสนอโดย นางวนิช แคนทอง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขางานบริหารการศึกษา

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวรัฐ พงษ์ไօภัส)
วันที่ 2 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิริย์ ศรีโภคภิรมย์)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร)

กรรมการ
(นางอัปสร สุรโชค)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วินัย ดิสสังค์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การรับรู้และความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การ
อาจารย์ที่ปรึกษา	แห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี
ชื่อนักศึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ สมมิตร
สาขา	นางอัปสร สุริชติ
ปีการศึกษา	มนุษย์ แคนทอย
	การบริหารการศึกษา
	2549

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้และความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี 2) เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา และ 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความคาดหวังของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 20 คน และครู จำนวน 157 คน ลังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติทดสอบที (t-test) สถิติทดสอบเอฟ (F-test) และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

- การรับรู้และความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ความเป็นบุคคลรอบรู้ แบบแผนความคิด การคิดอย่างเป็นระบบ วิสัยทัคณ์ร่วม และการเรียนรู้เป็นทีม
- การเปรียบเทียบการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี พนว่า บุคลากรที่มีตำแหน่ง และอายุแตกต่างกันเมื่อการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้แตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่ง การเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบระดับความคาดหวัง พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งดảngกัน มีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่ง การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่บุคลากรที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่ง การเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหาร จัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title Perceptions and Expectations in Learning Organizational Management Participation by Personnel in Municipal Schools in Lop Buri Province

Thesis Advisors Asst. Prof. Winai Sommit
 Mrs. Aupsorn Surachot

Name Woranuch Kanthong

Concentration Educational Administration

Academic Year 2006

ABSTRACT

This research aims to 1) study the perceptions and the expectations in learning organizational management participation by personnel in Municipal Schools in Lop Buri, 2) compare the level of perceptions and expectations in leaning organizational management participation by personnel in municipal schools in Lop Buri as classified by position, age, level of education, work experience, and school size, and 3) determine the relationship between the perceptions and the expectations of the personnel mentioned above. The sample consisted of 20 administrators and 157 teachers working in municipal schools in Lop Buri. The questionnaire, a check list and a rating scale, constructed by the researcher, had a reliability rating of 0.95. The data was analyzed by a ready-made program to calculate percentage, standard deviation (S.D.), t-test, F-test and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The results showed as follows:

1. the perceptions and expectations in learning organizational management participation overall were at a high level ranging from the highest to the lowest: personal mastery, mental model, system thinking, shared vision, and team learning.
2. regarding the comparison of the perceptions in learning organizational management participation by personnel in municipal School in Lop Buri, it was found that the personnel of different position and age had different perceptions in learning organizational management participation with a statistical significance at a level of .01; the personnel of different education, levels work experience, and school size had no statically significant difference in learning organizational management participation. When comparing the level of expectations, the personnel of different positions had a statistically significant difference at a level of .05 in the expectations in learning

organizational management participation. However, the personnel of different ages, level of education, work experience, and school size had no significant difference in the expectations in learning organizational management participation.

3. the relationship between the perceptions and the expectations in learning organizational management participation of the personnel in municipal schools in Lop Buri was positively rated at a moderate level with a statistically significant relation of .01.

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคลากรท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ นางอัปสร สุรไชติ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา เพชรใส นายสกลพร โภภาจารย์ นางสาวจินดนา จันทรงช์ และนางสาววรรณพร สกุลจิตรานันท์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงจนกระทั่งเครื่องมือมีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษ ศิริโกคาวาร์มย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พุฒค่า ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย เทียนขาว ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรีย์ ศิริโกคาวาร์มย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรพงษ์ ปนาทกุล รวมทั้งคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพรัตนรังสิตที่มีได้ก่อร่างนามไว้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู สังกัดเทศบาล จังหวัดพะบูรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้อย่างดีเยี่ยม

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณแม่ พี่ น้อง สามีและญาติๆ ที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อหนุน และเป็นกำลังใจมาโดยตลอดจนท่าให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วนัช แคนทอง

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ.....	1
กมิตร.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน.....	11
นโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน.....	11
การบริหารการศึกษาของเทศบาล.....	14
การพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน.....	16
แนวคิดขององค์การแห่งการเรียนรู้.....	17
ความเป็นมาขององค์การแห่งการเรียนรู้.....	17
ความหมายขององค์การแห่งการเรียนรู้.....	18
ลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้.....	20
ลักษณะบุคลากรเรียนรู้โดยทั่วไป.....	29
การรับรู้.....	32
ความหมายของการรับรู้.....	32
กระบวนการรับรู้.....	32
ทฤษฎีความคาดหวัง.....	34
ความหมายของความคาดหวัง.....	34
ทฤษฎีความคาดหวัง.....	35
การมีส่วนร่วม.....	37
ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	37
ลักษณะของการมีส่วนร่วม.....	38

บทที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของบุคลากรการเรียนรู้ตามแนวคิดของเชิงกี	39
ความเป็นบุคลากรบูรจ	40
แบบแผนความคิด	43
วิสัยทัศน์ร่วม	46
การเรียนรู้เป็นทีม	49
การคิดอย่างเป็นระบบ	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
งานวิจัยภายในประเทศ	58
งานวิจัยต่างประเทศ	60

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	62
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
สถิติกที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
สถิติกที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิธีการดำเนินการวิจัย	97
สรุปผลการวิจัย	97
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	101
ข้อเสนอแนะทั่วไป	102
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	102
	103

	หน้า
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	112
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	113
หนังสือจากคณะกรรมการคุรุศาสตร์	119
รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	128
การหาคุณภาพเครื่องมือ	129
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
ตาราง 2 จำนวนร้อยละของบุคลากรจำแนกตามสถานภาพ	71
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านความเป็นบุคคลรอบรู้	73
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านแบบแผนความคิด	74
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	74
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	75
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	76
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวม	77
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการ องค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านความเป็นบุคคลรอบรู้	78
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านแบบแผนความคิด	79
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	79
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	80
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	81
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวม	82
ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ องค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่ง	83

ตาราง 16 การวิเคราะห์การแปรปรวนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามอายุ.....	84
ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ องค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี ในด้านความเป็นมุคคลอบรู้ จำแนกตามอายุของบุคลากร เป็นรายคู่.....	85
ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ องค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี ในด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม จำแนกตามอายุของบุคลากร เป็นรายคู่.....	86
ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหาร จัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี ในด้านการเรียนรู้เป็นทีม จำแนกตาม อายุของบุคลากรเป็นรายคู่.....	86
ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ องค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	87
ตาราง 21 การวิเคราะห์การแปรปรวนการเปรียบเทียบระดับการรับรู้ ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....	88
ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ในการมีส่วนร่วมการบริหาร จัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากร ในด้านความเป็นมุคคลอบรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานบุคลากรเป็นรายคู่.....	89
ตาราง 23 การวิเคราะห์การแปรปรวนการเปรียบเทียบระดับการรับรู้ ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนก ตามขนาดของสถานศึกษา.....	89
ตาราง 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหาร จัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่ง	90
ตาราง 25 การวิเคราะห์การแปรปรวนการเปรียบเทียบระดับความคาดหวัง ในการมีส่วนร่วมการบริหาร จัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนก ตามอายุ	91

หน้า

ตาราง 26 การเบรี่ยงเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วมการบริหาร จัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	92
ตาราง 27 การวิเคราะห์การแปรปรวนการเบรี่ยงเทียบระดับความคาดหวัง ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	93
ตาราง 28 การวิเคราะห์การแปรปรวนการเบรี่ยงเทียบระดับความคาดหวัง ในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	94
ตาราง 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับความคาดหวัง.....	95

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
ภาพ 2 ลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้	28
ภาพ 3 กระบวนการรับรู้ของสูสซ์, และใบวิดิกซ์	33
ภาพ 4 กระบวนการรับรู้ของศาสตรา, และโรเซนวิก	34
ภาพ 5 ความคาดหวังในความพหายาน	35
ภาพ 6 ความคาดหวังในผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน	36
ภาพ 7 ทฤษฎีความคาดหวังของออย, และมิสเกล	36
ภาพ 8 องค์ประกอบของการคิดอย่างเป็นระบบ	55